

BÁCSMEGYEI NAPILÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz. Manólovits ház. Telefon sz. 11
Kiadóhivatal:
HEUMANN MÓR. Könyvkereskedése, Szabadka.
Telefon sz. 85.

Az obstrukció és a kiegyezés.

Határozottan merjük állítani, hogy egészen tőlünk függ ma, milyen legyen a kiegyezés és milyenek az új vámtarifa tételei. Tőlünk függ, ha az obstrukciós ellenzék a részletekben is híven követi és másolja az osztrák obstrukciós pártokat.

Évek óta tapasztaljuk, hogy az egymás ellen késhegyig harczoló osztrákok nyomban kibékülnek, mielőtt anyagi érdekről van szó. Ezt az eljárást lehet bírálni, de hogy okos és különösen gyakorlati, az kétségbevonhatatlan. Van azonban két javaslat, melyet az osztrákok — a nagyiparosok kevés kivételével — ez idő szerint egyáltalán nem hajlandók megszavazni. Semmi kilátás

sincs arra, hogy a Reichsrath megszavazná a kiegyezést és az autonom vámtarifát.

Ezt az alkalmat a magyar országgyűlés felhasználhatná és ideje is lenne hogy az ellenzék az obstrukciónál valamivel továbbra is lásson. Ha ez bekövetkeznék, ha a parlamenti rend helyreállana, az indemnitati, ujoncz- és egyéb sürgős javaslatok után a képviselőház hozzászólhatna a kiegyezés és a vámtarifa tárgyalásához: tárgyalásának eredményével esetleg még azok is meglennének elégedve, kik az önálló vámterület hívei.

Azonnal megfogjuk fejteni a dolgot, ha az talányszerűnek lálnak. A magyar országgyűlés nem köteles a kiegyezést és a vámtarifát en bloc elfogadni. Tárgyalhatja mindkettőt komolyan és

alaposan és eszközölhet az előterjesztésben oly módosításokat, melyeket az ország érdekében jónak tart.

A kiegyezés és a vámtarifa eszerint legalább egyoldalulag elintéztet nyerne.

Már most mi történnék Ausztriában?

Az semmi esetre sem történnék, hogy a Reichsrath magáévá tenné a kiegyezési törvényjavaslaton és az autonom vámtarifa-tervezeten a magyar parlament által a mi érdekeinknek megfelelően tett módosításokat.

Ennek feltételezését az a mérhetetlen ellenséges indulat, a melyet az osztrák politikai pártok velünk szemben táplálnak, merőben kizárja. Tehát csak a következő két eset egyike állhat majd be. A Reichsrath belemegy a parlament módosításai tárgyalásába és azokat, illetve a kiegyezést elveti, mely esetben

Csillagok a vizen.

Hely: Somogyi Endre.

Török Sándorék veszekedtek egy kicsit, mielőtt a szigetre indultak.

Az asszony korán és birtelen öltözött fel, s aztán nem tudott mit csinálni. Várta az urát Sándor pedig késett valahol.

A fiatal asszonynak valójában az összefűzött ruha volt kényelmetlen a nyári melegben, de ő a várakozást találta tűrhetetlennek, ebből a bosszúságból pedig asszonyi logika szerint világosan következett az egész főváros kiálhatatlansága. Klárának, míg így várakozott, eszébe jutott, hogy nekik tulajdonképpen nem is szabad már Budapesten lenniök, hanem mesze, valami árnyékos, levegős fürdőhelyen. Összeszorította kicsi öklét s arra gondolt, hogy ezt a kegyetlen sorsot az asszonyi állapot miatt kell szenvednie.

— No végre! mondta mikor az ura betoppant. Mindjárt vette a kalapját s a tükör elé állt, hogy feltűzze. Két karját a feje fölé emelte s ujjával szőke kontyán babrált. Kissé hátra hajolt karcsu derekával, a ruha megfeszült rajta: az ura lopva, hátulról meg akarta ölelni.

— Hagyjon el, — mondta Klára, — most nem érünk rá.

— De édesem, erre csak nem kell ráérni?

— Máskor korábban jőjön haza, ha...

— Ha csókolózni akarok?

— Ugyan Sándor! Ki akarunk menni a szigetre s maga egy óráig várakoztat. Mindjárt nyolcz óra s most meg itt okoskodik. Majd megfulladok már. Sándor leült a díványra s kezdi tömni cigarettával a tárczáját. Csak fél szemmel nézett a feleségére s kényelmesen mondta:

Klári, édes, máskor ne várj felöltözködve.

— Miért ugyan?

— Látod, pongyolában kényelmes és türelmes vagy, mint a cicca, befűzve pedig türelmetlen és mérges, mint egy kicsi tigris.

— Tigris? Sándor, ilyeneket mond? No szépea vagyunk — mondta Klára ijedten, aztán elvörösödött.

— Lelkem, csak egy kicsi tigris mondtam, azt is csak a hasonlat kedvéért. Hiszen az is csak macska, csak nagyobb.

Kedveskedve akarta engesztelni a feleségét, de már késő volt.

— Mehetünk végre? — kérdezte Klára s nem szólt az egész uton. Tüntetőleg elkerülte az ura karját, Sándor pedig cigarettára gyujtott s miközben a tolongó emberek közt jegyet vásárolt a pénztárnál, nagyon sivár színben látta a szigeti vacsorázás kellemetlenségeit.

Néhány hónapos házások voltak, de eddig még nem látta szeszélyesnek és akaratosnak a feleségét. Most meg egész haragos arcuzal állott az asszonyka a kikötő rozoga korlátjánál, s mikor beszálltak, olyan megvetően nézett az urára, akárcsak arra a lesült, meztelen nyaku hajós legényre, aki a partinegyed órát várni kell s már a...

állomások nevét ordította a dobogó végén.

A hajón sokan voltak, Törökék a szélén, a hajókerék mellett kapak helyet. Szótlanul bámultak át a korláton, nem tudtak mit beszélni, elvégre is szokatlan volt nekik ez az állapot.

— Bátor vagyok megjegyezni — mondta Sándor, — hogy épen olyanok vagyunk mint valami veszekedő házaspár.

Gondolja? — kérdezte Klára komolyan.

— Ugyan, csak nem fogsz itt most igazándiban haragos arcokat csinálni, Klári, Klárikám! — sugta a férfi.

— A tigris! Mit vár egy tigristől? — kérdezte Klára asszony.

— No hát ez borzasztó! — mondta Sándor elkecserevedve s tanácstalanul nézett szét. Meglátott a hajón egy virágáros leányt, oda intette s megvett tőle egy csomó rózsát.

A leány nyilván valami kiránduló szerelmes párnak nézte őket s egy oldal pillantással bizalmasan mosolygott rájuk.

Klára észre vette ezt a pillantást s bosszankodva dobta a padra a virágot.

— Kell is nekem! Ilyenek maguk, — mondta — azt hiszik, ezzel kiengesztelik az embert. Előszedik ezt a régi kopott eszközt, amit leánykorunkban még olyan sikerrel használtak.

— Leánykorunkban! — tette hozzá s hájtva. — Istenem, ha tudnók leánykorunkban, hogy mi a házasság!

— No tessék — mormogta Sándor — egy...

aztán már csak az önálló vámterület felállítására következhetik vagy nem is bocsátkozik a javaslatok tárgyalásába és mi lesz akkor?

Ez lehet baj az osztrák kormányra, esetleg Ausztriára nézve is, de miután a kiegyezést és a vámtarifát a magyar parlament már letárgyalta és elfogadta, hogy a szakadást elkerüljék, mind a kettőt életbe léptetik Ausztriában is, mert ott gondoskodik az ily eshetőségekről a 14-ik §.

Világos tehát, hogy módunk van jelentékeny gazdasági előnyöket biztosítani, ha kissé józanabban ítéljük meg a viszonyokat. De van-e kilátás az obstrukció megszűnésére? Sajnos, nincs, mert mint azt egy, a még csak közelmúltban aktív államférfi megjegyezte, az obstrukció már annyira elfajult, hogy helyzete hasonlít az anekdotabeli szabólegényéhez.

Ez az alak tudvalevőleg betért egy vendéglőbe, hol azonban többet talált fogyasztani, mint amennyit kifizethetett volna. Ebben a nagy zavarában aztán elhatározta, hogy pezsgőt is rendel, miután már ugyanis mindegy és mikor végre fizetésre került a dolog, nagy eltökéléssel mondta: „dobjanak ki, hiszen csak egy szabólegény vagyok.”

Mondhatjuk, hogy a mi obstrukciónk is csak azért tart még, mert az obstrukciónak már »ugyis mindegy.«

Az obstrukciónak azonban lehet „mindegy,” de nem az országnak. Erről ta-

hibás. Maguk meg ilyenek, asszonyok, elfőzik a burgonya levest s szidják Kolumbust, hogy miért fedezte fel Amerikát. Ugy-e onnan való a burgonya leves?

Igazán maga izezen: Kiállhatatlan, mondta Klára asszony s már már inkább szomorú volt mint haragos. Ugy érezte, hogy nagyon szerencsétlen s nagyon fáj a szíve. Elkéseredve fordított hátat az urának, nem bánta ha látják is, ki könyökölt az alacsony korláton s nézte a vizet.

A víz pedig rideg volt és szomorú.

A hajókerék éppen alattuk zakatolt, látatlanul dohogva, erőlködve csapkodta a vizet, mint valami elfáradt erős ember mellének zihálása, úgy hangzott fel a munkája. A kerék nyomán nagy, lapos hullámok váltak ki a vízből, fehér fodros széllel oda csapódtak egyszer-kétszer a hajó oldalához, aztán elsiklottak, eltűntek, nem voltak sehol. A nagy, sima hullámokra apró cseppek hullottak permetezve a felső lapátokról, szinte hallott amint peregve furódtak a széles vizlapokba, keresztül mentek rajtuk, mint valami apró kavics s aztán hirtelen eltűntek, alájuk temetkeztek.

Egy kis deli szél szem közt fodrozta a hömpölygő vizet s a víz hátán sárga sávok keményen villogó, fényes szélű utak támadtak. A budai felső hegyeknél egy néhány rongyos felleg vöröses sárgán emlékezett vissza a lecsuszkált napra, aztán fellegek szálltak a vízbe, a víz szétszakította, össze-

nuskodik a gazdasági testületek állásfoglalása is az obstrukció ellen. Ez is hamarabb történhetett, de ha már készt és az obstrukció az elért vívmányok és az elől említett gazdasági előnyök kedvéért sem hajlandó leszerelni, nem szabad többé késnie kormánynak. Tabularasat kell csinálni, ezt követeli az ország, parancsolják a gazdasági viszonyok.

Országgyűlés.

A hangulat a folyosókon békésebb kissé, bár a függetlenségi párt két árnyalata között nem enyhült meg az ellentét. De a kapacitások folynak jobbra is, balra is s azt remélik, hogy a holnapi pártértekezletig mégis találnak módot arra, hogy a szakadás ne legyen végleges.

Beszélnék — csak nagyon-nagyon bizonytalanul — arról, hogy ma szerezi meg Tisza a Háznak a tervezett meglepetését, a mely ezuttal nem erőszak lesz, hanem épen ellenkezőleg a házszabálysértő indítvány visszavonása. Ugy beszélnek, ha ezzel nem ér sikert, akkor jön a nagy ágyú.

A harcosi párt különben frissen felosztotta már a dolgát. Mukics Simon egyszerre Kelenz indítványt nyújt be a jegyzőkönyvhöz.

Perczel Dezső elnök fél tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Hertelendy László felolvasta a rengeteg jegyzőkönyvet, amely ellen Mukics Simon érvényesítette kifogásait. A legveszedelmesebb mulasztása a protokollumnak, — mondta — hogy a keletkezés nem betűkkel is, hanem csak számokkal van kiírva.

törte, felhasogatta őket s hozta sárgán, barnán, szomorúan a buslakodó asszony felé.

Tuljártak már a lánczhidon, mikor Sándor hirtelen a felesége karjára tette a kezét.

— Nézd csak Klára! — mondta — s bemutatott a hajóra.

Két gyerek ült a hajón, két kék ruhás, kedves poronty, a fedélzet zsibongó népe között. Kicsi lánykák voltak, nevető gyermek arczuk, hullámos, puha szőke hajuk, esupa testvéri hasonlatosság, azonkívül gondos szeretettel egészen egyformán voltak öltözködve is.

Mosolygó, világoskék batisztruháscskájuk, rövid harisnyájuk ugyanaz a fehérösikos, mindeniknek nagy fehér kalapja s azon lengő könnyű csokor pillangó, a ruha szövetségéből. Mindenik kalap alól egyforma kék szem kandikál elő, mint két pár nefejejts, valami nagy levél alól. Apró fekete lak topán volt a lábukon, sőt egy csöpp vékony karika gyűrű is puha kis ujjajukon.

Egymás mellett ültek egy-egy kis hajószéken, szemközt velük az apjuk ült a padon s cukrot adogatott nekik. Mama nem volt sehol, egy egészséges paraszt leányzó húzódtott meg a pad végén, a dada. A gyermekek állhatatosan néztek az apjukra, mint valami éhes madárfiókák s a lábukat — félmeztelen kövér kis lábukat — vigan, szaporán lógatták. Az egyik megtogta kicsi cipős lábát s úgy emelgette, mintha a szájá-

— Botrány! — zugja a baloldal.

Mukics Simon ezitálja azután az 1875. évi törvényeket és ezekkel bizonyítja, hogy a jegyzőkönyv lapjait össze kell fűzni.

— Ugy van! Nagyon helyes! — támogatja a baloldal.

Mukics Simon indítványa közt ott van még, hogy az egyik lap azzal a szóval kezdődjék, amivel az előtte való végződött.

Kubik Béla: Hát eddig nem volt így? Hallatlan dolog!

Mukics Simon: A szavazás eredményét betűkkel is írják ki a jegyzőkönyvbe, azt írja alá az egyik alelnök és két jegyző is.

Még néhány ilyen indítványt nyújt be Mukics, amikre Perczel elnök elrendeli a szavazást.

Hellebront Géza öt percnyi szünetet kér.

Endrey Gyula: Nemzeti szünet!

A szünet után persze, ellenpróbák és a Ház megszámlálása után kiderült, hogy a kormánypárt 100 szavazattal elvetette az ellenzéki 30 szavazattal szemben az indítványt,

Azután következett a második indítvány.

Gabányi Miklós ezután engedélyt kér, hogy a házszabályoktól eltérőleg a mai politikai helyzetről kíván nyilatkozni.

S megtörtént mai is az a józú dolog, hogy a jobboldal meg akarta adni az engedélyt, erre azonban az ellenzékől hallatszott:

— Nem adjuk meg!

Kubik Béla névszerinti szavazást kér a kérdés eldöntésére. Persze el is rendelték.

Lengyel Zoltán: A kérdést úgy kívánja föltétetni, hogy Gabányi a politikai helyzetről beszélhessen.

Kubik Béla: Erre is névszerinti szavazást kér.

hoz akarná vinni, a másik szó nélkül simogatta az apja térdét, elfogyott a cukor, ujat kért.

— De édesek! Két pötty, — mondta Klára. — Kicsi kék csillagok — lelkesedett Sándor.

Az asszony mosolyogva, sokáig nézte a gyerekeket, két kezét az ölébe ejtette elgondolkozva, mintha valami kedves könyvet olvasott volna.

Titokban megkereste ura kezét s megszorította. Sándor boldogan nézett a feleségére a nagy kiengesztelődésben még kevésbé törődött az emberekkel.

Édes! — sugta a férfi. Sándor! — mondta az asszony.

Sándor azután hamisan hunyorgatott s oda sugta az asszonynak:

— Ikrek ám bizonyosan.

— Meghuzom a bajuszát, Sándor! fenyegetőzött Klára, aztán zavarában kihajolt a korláton s nézte a vizet.

A víz pedig kedves volt és vidám.

A sárga, kemény hullámok elusztak már, a víz csendesen hordozta, itt-ott megcsillogtatta az ég nyár esti szelid kékségét.

Klára behunyta a szemét s úgy látta hogy a simán ringó vizen apró kék csillagok rezegnek.

Elnök: Elfogadom Lengyel indítványát.

Mukits Simon: Az elnök kérdése a helyes az azt kéri szavazás alá bocsátani.

Az elnök azután elrendelte a névszerinti szavazásokat.

A délvidék kulturünnepe.

Nagy az érdeklődés a D. M. K. E. alakuló közgyűlése iránt. A szegedi székhelyű diszteremben folyik le a közgyűlés. A vezetőség attól tart, hogy a közgyűlési terem nem lesz képes befogadni az egyesületi tagokat, és nehogy megessék az, hogy a vidéki vendégek kiszoruljanak a diszteremből, az előkészítő bizottság úgy intézkedik, hogy a diszterembe csak a névre szóló meghívókkal lehet belépni. Az érdeklődő vidéki és szegedi hölgyközönség számára a diszterem páholyát és karzatait tartják fenn. Ide is csak belépő jegyekkel lehet bejutni. A jegyeket, amelyeknek nagy része már elő is van jegyezve, Gaál Endre dr. tanácsnok, bizottsági elnök e hó 6-ig adja ki. Akik belépő-jegyekre igényt tartanak, Gaál Endre dr. tanácsnokhoz kell fordulniok. Kétféle belépő-jegy van. Világossárga és halványkék. Egyikkel a baloldali, másikkal a jobboldali karzatra lehet jutni. A karzaton a hölgyek részére ülőhelyekről is gondoskodva lett.

Az alakulási ünnepségen való részvételre eddigelé a következők jelentkeztek: Apponyi Albert gr., Herczeg Ferencz, Rónay Jenő, Kállay Albert, Csathó Zsigmond dr., Urbán Iván, Dellimanics Lajos dr., Lukács György dr., Latinovics Pál, Meskó Sándor dr., Pogány Károly, Zákó Milán, Schmausz Endre, Péter Pál főispánok, Cicatricis Lajos dr., Karácsony Gyula, Fialka Károly, Jankó Ágoston alispánok, Pálffy Ferencz, Biró Károly dr., Juhász Mihály, Hanke Imre, Mattanovich Adolf dr., Veifert Károly, Hegedüs Aladár dr., Szalay Lajos, Perisics Zoltán dr. Mátéffy Ferencz dr., Farkas József polgármesterek, Budapest székesfőváros képviselője, a D. K. E. képviselőjében Porzsolt Kálmán főtitkár, a F. M. K. E. képviselője, a Magyar Tudományos Akadémia képviselője, a Budapesti Ujságírók Egyesületének megbízottja, a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének küldöttsége, a Dugonics-Társaság küldöttsége, a temesvári nyelvterjesztő egyesület, a szegedi ügyvédi kamara képviselői. A főpapság köréből: Németh József, Várady Árpád dr. püspökök. Szentkláray Jenő dr., Kun László dr., Debreczeny János kanonokok, Várossy Gyula plébános. Az országos képviselők közül Latinovics Géza, Plukovics József, Steiner Ferencz, Lázár György dr., Kelemen Béla dr., Endrey Gyula, Mukics Simon stb. A városok és községek közül Budapest, Nagybecskerek, Szabadka, Versecz, Pucsova, Zombor, Baja, Lugos, Szentés, Makó, Hódmezővásárhely, Nagykikinda, Fehértemplom, Karánsebes, Ujvidék városok, Csongrád, Bázias, Nagyszentmiklós, Orosháza, Gyula, Zombolya, Perjámos, Törökkanizsa, O-Becse, Csorvás, Lippa, Oravicza, Pankota, Bogsán Sándorfalva, Kistelek, Horgos községek.

H I R E K.

Szabadka, deczember 3.

— Személyi hír. Schmausz Endre főispán ma Bajára utazott, hogy a bajai törvényhatósági és közigazgatási bizottságok ülésén elnököljön.

— Deczemberi közgyűlés Baján. Mint bajai levelezőnk újabbán írja, a bajai törvényhatósági bizottság már f. hó 5-ön (nem 8-án) tartja deczemberi rendes közgyűlését, melynek napirendjére a következő fontosabb tárgyak vannak kitűzve: Tisza István gróf miniszterelnök leirata az új kormány kinevezéséről, Hieronymi, Berzeviczy, Tallián és Nyiri miniszterek leirata ressortjaik átvételéről. A tanács e pontnál az új miniszterium felirati üdvözlését fogja javasolni, mit az ellenzék erős obstrukcióval szándékozik meggátolni. Szerepelnek továbbá a napirenden Darányi, Wlassits és Kolozsváry volt miniszterek bucsuleiratai is. Ezuttal tudatják a bizottsággal, hogy a belügyminiszter a közgyűlés módosította építkezési szabályrendeletet jóváhagyta, ezt követőleg pedig a mértékhiitelesítő állást töltik be, előreláthatólag Weisz István városi utmesterrel, ki ezt az állást mint helyettes, már el is foglalta. Következik ezután egy második róm. kath. hitoktatói állás szervezése és Scultéty István városi arvaszéki ülnök nyugdíjazási ügye. Kiszajátítási eljárást indítanak azután a Szent Ferencz-rendiek nagy kertjére, melynek a város legszebb helyén fekvő területére tervezik az új és állandó színházat. A D. M. K. E. és a Vidéki Hirlapírók Orsz. Szövetsége tagjai sorába — ezek kérelme folytán — a város előreláthatólag belép. Ezek a bajai deczemberi közgyűlés fontosabb tárgyai, melyre az ellenzék élénken készülődik.

— Katonai szemle. Csallány Géza altábornagy a szegedi honvédkerület parancsnoka ma este városunkba érkezett és holnap a helybeli honvéd gyalogság fölött szemlét tart. Tiszteletére ma este a helyőrség összes tisztjei a Bárány-szálló éttermében tisztii összejövetelt tartanak.

— Képviselőválasztási előkészületek Baján. A bajai szabadelpvűpárt vezetősége — mint levelezőnk írja — a héten bizalmas értekezletet tartott, melyen megbeszélték, hogy a Ház feloszlása esetén kinek a nevével indulnak a küzdelemben. Általánosán el van terjedve az a vélemény, hogy a kormánypárt bajai jelöltje ez esetre br. Vojnich István uverbázi orsz. képviselő lenne, ki itt városszerzte nagy népszerűségnek örvend. Ugy vélik, ez az egyetlen lérfu, ki dr. Reich Aladárnak szimpatikus és pártkülönbség nélkül becsült egyéniségével fölvehetné a harcot. Vojnich jelölése esetén a függetlenségi mandátum kockára kerül, mert a Vojnichoknak sok a jó barátja a bajai kerületben. Ugyanezen bizalmas jellegű értekezleten mondott le a bajai szabadelpvűpárt elnökségéről id. Szatrély Lipót takarékpénztári igazgató, mit azonban nem fogadtak el.

— Támadás Brankovics patriárcha ellen. Az ujvidéki Zásztava »A temesvári szerb püspök választása előtt« czimen kiifejti hogy Brankovics patriárcha a nemsokára egybeülő püspökválasztó zsinaton mindent el fog követni, hogy rokonát: Létics archimandritát juttassa a temesvári püspöki székhelybe, vagyis a patriárcha azon van, hogy a püspöki karban minél több rokona foglaljon helyet. A legarczátlanabb nepotizmust folytatja, amit pedig a szerb egyházi kanonok a legnagyobb mérvben elítélnek. Ugy látszik, hogy a szerb egy. hierarchiában Brankovics patriárcha mindenhatóvá lett, aki ellen senki sem mer fellépni erélyesen, jóllehet ő — a patriárcha — közönséges sikkasztó . . .

— A tanév új beosztása. Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki a felsőbb leányiskolai miniszteri biztosoknak, valamint a királyi tanfelügyelőségeknek is, amely rendeletében a községi az állami, az egyesületi és a magánjellegű felső leányiskolák és polgári iskolák tanévét ezentul két időszakra osztja be. Eszerint már az idén karácsonykor és husvétkor elmarad a bizonyítványosztás és ehelyett január 31-én adnak ki értesítőt a tanulók előhaladásáról. Továbbá, hogy az ellenőrző értekezleteket ezentul október hó végén, deczember és márczius hó közepén és május hó első hetében tartásuk meg. Minden bizonyítványosztást tehát két intés előz meg. A tandíjszedés eszerint a félévi beosztáshoz alkalmazkodik.

— Egyezkedés a borfogyasztókkal. Az 1904. év tartamára a város és a borfogyasztók közötti egyezkedési tárgyalások határideje a karácsonyi ünnepekig halasztatott. A magánfogyasztók Antunovics Andor pénzügyi tanácsnoknál, a korosmárosok pedig dr. Biró Károly polgármesternél, vagy pedig a pénzügyi tanácsnoknál jelentkezhetnek az egyezkedési tárgyalások megejtése végett.

— Adomány a közkórháznak. A Zomboresevicz örökösök a helybeli Mária Valéria kórház kápolnája részére egy szép és értékes szőnyeget ajándékoztak.

— Tanítóválasztás Osantavéren. Tegnap ejtette meg a csantavéri iskolaszék Kuluncsics Miklós esperes elnöklete alatt a tanítóválasztást. A 12 folyamodó közül egyhangulag előnyösen ismert fiatal földink Andruschek Ferencz lett megválasztva.

— Az új zenede átvétele. Ma járt le a Batthyány-utcai új zenede-épület használható állapotba helyezésének újabb határideje. A dr. Bólyis József kulturtanácsnok, dr. Kertész Sándor t. főorvos és Gaál Ferencz zenede igazgatóból álló bizottság megsejtelvén a helyiségeket, végre az oktatás megkezdésére alkalmasnak találta. Így tehát a legközelebbi napokban már zeneiskolák mindenestől átköltözik új otthonába.

— Időjárás. Meteor írja lapjában: Deczember hó csomópontjai 4., 7., 9., 15., 20., 21., 22., 25., 27-ikiek hideg jellegűek, míg a többieknek enyhe tulajdonságuk van. Az egyik foltcsoportról már tudni, hogy megsemmisült, így az ezt környékező erőhatás ciklonos, vagyis szeles jellegű. A második szintén óriási folt 29-én fordult át hozzánk ugyanazon állapotban, mint elfordulásában volt, amely már ekkor is tömörülni kezdett s ha most még jobban tömörül, úgy e foltcsoport sem fogja melegen befolyásolni deczember hó időjárását, úgy, hogy azon hideg is e hónapokban jöhet meg számunkra, ami november hóban csak kis mértékben tudott érvényesülni, vagyis deczember valóságos téli hónapnak ígérkezik, mely maximumát karácsony körül éri el, az eddigi adatokból ítélve.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken: Ocskay brigadéros.

Szombaton: Koldus diák.

Vasárnap délután: Arany kakas.

» este: A gymesi vadvirág.

Hétfőn: Buberékok.

Műsorváltás esetén a kisegítő darabok Kéz kezei mos. Monna Vanna, A drótostót és Szegény Jonathán.

Csókon szerzett vőlegény.

A páratlan bérlet közönsége gyönyörködött tegnap *Aldor* Juliska pompás *Abraj* Irénjében és meg megújuló tetszésnyilvánításokkal adta tanujelét annak, hogy a kitűnő primadonna művészete immár minden oldalról el van ismerve. Az előadásnak különben meg volt az a ritkaságzámba menő jellegzetessége, hogy a szerepek megfelelő szerekben voltak. A színésztropp (Lomniczyné Kovács és Ujvári) kacagató hűséggel ábrázolták a vándor művész triót. Kivülük Csizsér, Baróthi, Simon Mariska és Csizsér Sárka járultak az est sikeréhez.

Uj pályázó a színházra. Micssey György a székesfehérvári színház igazgatója a második pályázó színházunkra. Ma délelőtt nyújtotta be pályázati kérvényét Bölits József dr. kulturtanácsnok kezéhez.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 4-ére változékony, hűvös sok helyütt csapadékos időjárás várható.

A palicsi halgazdaság jövője.

(Folytatás)
III.

A szellőztetés leggyorsabbán a tó vizének szivattyúzása által eszközölhető olyanformán, hogy a körülbelül 1.5–2.0 m. magasra felemelt vizet szabadon engedjük aláukni, miközben magától bőségesen keverődik a körléggel. Amikor tehát a jég már eléggé szilárd, hogy az embereket és a szivattyukat elbirja, a tó legmélyebb helyein lékek vágandók s azok fölé lesznek majd a szivattyuk úgy állítandók, hogy a szivócsövek vége mintegy 60–70 cm. legyen a fenék fölött. Szerintünk 4–5 nagyobb fajta kézi szivattyu, kellő elosztás és reggeltől estig tartó munka mellett, minden valószínűség szerint elegendő lesz a tó vizének a szükséges mértékben való átszellőztetésére. Erre nézve okvetlenül tapasztalatok gyűjtendők, mert csakis ezek adhatnak a szivattyúzás mértékére nézve teljesen megbízható alapot. A szivócsőnek elegendő mélyre való süllyesztése azért kívánatos, mert a mélyebb víz szorul inkább a javításra. A halak ugyanis a tó legmélyebb helyeit választják (éli tartózkodási helyül, mindig a fenék közelében csoportosulva; ugyancsak a fenéken halmozódnak a szerves anyagok is, minél fogva rothadása is inkább szennyezi a víz mélyebb rétegeit.

Lényeges és sürgősen pótlendő fogyatkozásai a mai üzemnek az értékesítés körül mutatkozó bizonyos hiányok. A halászoknak t. i. rincsének olyan tartányaik, ahol a fogsott halakat raktározhatnák. Ugyan vannak deszkából összerótt bárkák e célra magában a tóban felállítva, azonban azok sem nem elegendő nagyok, sem pedig szerkezetüknél fogva nem megfelelők. Bennük a halak ugyanarra megtörődnek, hogy nem szólva arról, miszerint ily módon a penészkórra lesznek fogékonyak, amelyek hosszabb tározás esetén az egész készletet inficiálhatja, a törődés folytán annyira szájalmassá, hogy ne mondjuk underitová lesznek, hogy már csak a miatt is csökken azok értéke. Pedig más irányban is fenyeget az értékcsökkenés.

A halfogyasztás ugyanis legelőnkább a bőjti napokon. Az akkor előálló szükségletet csak úgy lehet kielégíteni, ha az előző napok fogása kifogástalanul raktározható. Bármiely hibát vagy mulasztást észleljen a kereskedő e tekintetben, azt a maga javára kiaknázza, mert tudja, hogy a hal mint áru, soká nem tartható, s hogy döglötten jelentékenyen veszít az árából. A helytelen raktározás tehát a termelőre nézve okvetlenül olyan kényszerhelyzetet szül, amelyik az árak kisebb-nagyobb csökkenésében csattan a termelőre nézve.

A haltartóknak nemcsak elegendő nagyoknak kell lenni, de a kezelés, a hozzáférhetőség, tisztogatás és ellenőrzés gyakorlása szempontjából is minden kelléssel birniok kell. Különösen fontos az, hogy élővízzel legyenek táplálhatók, mert annál több halat és azokat annál biztosabban lehet bennük elartani, minél több levegővel telített vízzel táplálhatók. A halászháznál közvetlenül a Palics partján, részben a természetes partokhoz támaszkodva, részben megfelelő töltések készítésével könnyű lesz a célnak teljesen megfelelő ilyen haltartókat építeni. Élővizet az adott viszonyok között egyedül ártézi kut nyújthatja, főleg, ha az a víz szine fölé is emelkedik, s így a felzinen csatornában való csörgedeztetéssel levegővel telíteni lehet. A város területén, valamint Palics fürdőben létező ártézi kutak körül mutatózó tapasztalatok eléggé biztatók, minélfogva kívánatos a vizszerzés kérdésének tisztázására a szükséges furást minél előbb megartetni.

Az elmondottakból kitűnik, hogy egyelőre csupán a teletetés és raktározás körüli kérdések megoldása fog a városra nézve költséget okozni, de amit a cél érdekében mellőzni nem lehet. Lássuk már most ama teendőket, amelyek természetüknél fogva nem ártézi kutak ugyan s csupán a tőgazdaság jövője, főleg a jövedelmezőség fokozása érdekében fontosak.

(Folyt. köv.)

Gabonaárak.

Ma kőszbuza 8000 métermázsa forgalom mellett, változatlan bágyadt volt. Rozs lanyha, zab változatlan. A határidőzletben kevés forgalom volt é az árak változatlanul zárultak.

	Kezdeté	Változás
Buza okt.-re	768	769–768
Buza	—	—
Buza ápr. 1904	—	—
Rozs okt.-re	661	659–660
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	548	549–548
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri okt.-re	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 1904	518	517–518
Repce	—	—
Repce aug.	11.75	11.75–11.85

Felelős szerkesztő:

VAJDA JÓZSEF

Önkntes árverési hirdetemény.

Neumann Simonné szül. Vojnics Borbála valamint Rohonczy Lőrincz, Rohonczy Szilárdka férj. Vojnits Sándorné és Rohonczy Elemér közös tulajdonát képező és a szabadkai 11500. sz. tkvi betétben felvett 527. hrsz. I. körü (Nemzeti szálloda mögött) 274 □ ölnyi építőhely, valamint ugyanezen tkvi betétben 7497/2

és 7499/1 hrsz. szegedi szőlőben (a vasuti teherpályaudvar mellett) levő 1497 □ ölnyi szőlőterület a rajta levő lakházzal együtt nyilvános önkntes árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Ezen árverés megtartására határnapul **1903. évi deczember hó 6-ik napjának délelőtt 10 órája** tüzetik ki, Szabadkán I. kör Szerdahelyi-utca 11. szám alatti házhelyre.

Kikiáltási ár a házhelyre 10.000 kor. a szőlőre 4200 kor., de ezen ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatnak. Jogában áll azonban bármelyik tulajdonosnak szinten részt venni az árverésen, s amennyiben az árverezők által megajánlott legmagasabb vételárt valamelyik társtulajdonos is megadja az elsőbbség a társtulajdonost illeti meg.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt tulajdonosok megbizótja kezéhez, aki az árverést vezetni fogja a kikiáltási ár 10%-át vagyis a házhelyre 1000 kort, a szőlőre 240 kort készpénzben bánatpénzül letenni.

A megtartandó árverés ellen osakis utóajánlatot lehet a megbizottnál beadni és pedig az árverés határnapjától számítandó 8 napon belül és a leltűtt vételárnál legalább 10%-kal magasabb vételárra kell ígérlet tenni.

Ha az árverés ellen 8 nap alatt ily utóajánlat nem adatnék be, az árverési vevő részére a társtulajdonosok a végleges szerződést további 8 nap alatt a vételár hátralék lefizetése ellenében kiadni tartoznak. A birtok is ezen időben fog a vevőnek átadatni.

Az eladás tehermentes és az átíratási költségeket az eladók viselik, az adás-vétel utáni illetekeket azonban kizárólag a vevő tartozik fizetni.

Ha az árverési vevő fizetési kötelezett. ségének eleget nem tesz, bánatpénzét teljesen elveszti.

Okl. tanítónő

alapos oktatást ad elemi- polgári isk. tárgyakból. Magán tanulókat sikeresen készít elő vizsgára.

Czim: a kiadóhivatal.

Van szerencsém t. cz. szives tudomására hozni, hogy több év óta fenálló szabó üzletemet a

női ruha elkészítésre

is kiterjesztettem, e célra berendezett műhelyemben (Tompa-u. 296. »vörös ökör« iskola mellett) elkészülnek — szakszerűleg — a legszebb női divat toillettek, angol kosztüm, díszes tavaszi és nyári ruhák stb. — Különös figyelmébe ajánlom a

női felső-kabátokat és

ANGOL RÜHAKAT, melyek műhelyemben

férfi szabó munkások által készülnek. Remek állásért (Paletó, Spenzer vagy testhez álló) kezeskedem.

Barth Henrik

férfi- és női szabó.

Eötvös-utca 60. szám, (Halpiacz.)